

[Industriministeren]

ning, hvorved de fysiske værdipapirer, dvs. obligationer og børsnoterede aktier, afskaffes, at der ikke ses at være væsentlige tekniske eller juridiske problemer forbundet hermed, og at det vil være økonomisk mest fordelagtigt, at ordningen gennemføres med etablering af en fælles, dvs. en centraliseret indskrivnings- og afviklingscentral.

I det følgende skal jeg nævne nogle hovedpunkter i lovforslaget.

Stort set falder dets indhold i tre dele. Dels er der regler om værdipapircentralen, dens funktion, indretning, tilsyn med den og lignende, dels er der regler om værdipapircentralens eneret i forbindelse med udstedelse og omsætning af fondsaktiverne, og endelig er der regler af formueretlig art.

De formueretlige regler er nødvendige, fordi man uden sådanne måtte søge at overføre gældsbrevslovens regler til værdipapirer, der er registreret i værdipapircentralen. Reglerne om gældsbreve er imidlertid mindre anvendelige, fordi de forudsætter eksistensen af fysiske værdipapirer, og en anvendelse af sådanne regler ville i mange tilfælde give mindre velegnede resultater. Det har derfor været nødvendigt i lovforslagets kapitel 4 at udarbejde et selvstændigt sæt regler. Disse regler er i videst muligt omfang hentet fra de love, der gælder på tilsvarende områder, nemlig gældsbrevsloven og tinglysningsloven, men med de modifikationer, som brugen af et system med EDB-registrering må medføre.

Værdipapircentralen bliver en privat selvejende institution med egen finansiering, ligesom retstvister vedrørende værdipapircentralen og dens forhold bliver det offentlige uvedkommende, men skal løses af de almindelige domstole. Dog har jeg ment, at det er vigtigt at foreslå, at der etableres et klageorgan, der rimeligt hurtigt skal tage sig af de tvister, der hænger sammen med spørgsmål om registreringer. Kæresystemet inden for tinglysning har været forbillende herfor.

Jeg skal ikke gå nærmere ind på værdipapircentralens interne struktur. Den er ikke fastlagt i lovforslaget, da det er mere hensigtsmæssigt, at den fastlægges i vedtægterne, der skal godkendes af industriministeren. De eneste regler, der fastlægges i lovforslaget, er sammensætningen af bestyrelsen, der udnævnes af industriministeren. Efter lovforslaget består bestyrelsen af en uafhængig formand, 5 repræsentanter for udstederne af fondsakti-

ver, 5 repræsentanter for investorerne og de kontoførende institutter og 2 arbejdstagervalgte medlemmer.

Selv om værdipapircentralen bliver en selvstændig og uafhængig institution, må den underkastes offentligt tilsyn. Både de store værdier, man betror værdipapircentralen, registerlovgivningen og lovgivningen om kreditinstitutter nødvendiggør et sådant tilsyn. Dette overordentlig sensible område gør det nødvendigt at give regler om, at værdipapircentralen står under tilsyn af både fonds- og registertilsynene, samt præcisere, hvilke beføjelser tilsynene har over for værdipapircentralen. Endvidere er det nødvendigt at fastlægge, hvilke oplysninger værdipapircentralen må registrere, og hvilke oplysninger den må give videre. Når hertil kommer, at en række tekniske regler om fremgangsmåden ved registrering skal fastlægges af industriministeren ved bekendtgørelse, tror jeg at kunne sige, at lovforslaget på betryggende vis tilgodeser de hensyn, som man bl. a. ved vedtagelsen af registerlovgivningen ønskede at sikre, nemlig beskyttelse af den enkelte persons integritet, den fysiske sikkerhed samt beskyttelsen mod EDB-forbrydelser.

I forbindelse med omtalen af værdipapircentralen som institution vil jeg gøre opmærksom på, at der som følge af den offentlige debat, der har fundet sted, siden der første gang blev forelagt offentligheden et udkast til lovforslag om dette emne, er foretaget en væsentlig ændring af centralens struktur. Obligationsudvalgets betænkning byggede på en centraliseret model, hvor tanken var, at for at få de maksimale rationaliseringsfordele burde al virksomhed vedrørende registrering af værdipapirer koncentreres i selve centralen, der – populært sagt – kom til at virke som ét stort tinglysningskontor for hele landet. Som følge af kritik, navnlig fra personaleorganisationerne i de berørte sektorer, foreslås i stedet en decentraliseret værdipapircentral. De praktiske foranstaltninger i forbindelse med registrering, såsom kontakt med investorer og kontohavere, beslutning om registreringens indhold og beslutningen om, hvorvidt der skal registreres eller ej, udføres efter lovforslaget af de såkaldte kontoførende institutter, dvs. Danmarks Nationalbank, banker, sparekasser, fondsboersvekslerere og, for så vidt angår egne obligationer, realkre-